

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

11 בינואר 2022
ט' בשבט התשפ"ב

איגוד המשפטנים

דגשים והבהרות על ההסכמות שהשיג איגוד המשפטנים
בעניין פתיחת מכרזי המשפטנים בשירות המדינה

חברים וחברות יקרים ויקרות שלום רב,

בהמשך למכתב העדכון הקודם מיום 30.12.21 ובו עיקרי ההסכמות שאיגוד המשפטנים השיג עם המדינה, במו"מ על פתיחת המכרזים הבין-משרדיים בדירוג המשפטנים בשירות המדינה (משרדי הממשלה ויחידות הסמך) והשלכותיו, להלן דגשים והבהרות נוספות לגבי ההסכמות בעקבות שאלות שעלו:

א. רקע על המו"מ

1. הרקע לאירוע הנוכחי כולו, למו"מ ולהסכמות שהשיג איגוד המשפטנים במסגרתו, הוא מהלך חד-צדדי של המדינה לפתיחה של המכרזים הבין-משרדיים בדירוג המשפטנים בשירות המדינה להשתתפות פרקליטים, שבעקבותיו הכריז איגוד המשפטנים על סכסוך עבודה לגבי העובדים בדירוג המשפטנים בשירות המדינה. בהמשך ניתן פס"ד של בית הדין הארצי לעבודה בתיק ע"ע 40988-08-19, ששינה את ההסדר של שני עשורים ואיפשר לפרקליטים לגשת למכרזים הבין-משרדיים של דירוג המשפטנים בשירות המדינה, ובעקבות זאת המדינה הקפידה את המכרזים בדירוג המשפטנים בשירות המדינה במשך שנתיים - מינואר 2020 ועד עכשיו.

2. לאור האמור, המו"מ הנוכחי כולו התנהל לגבי **אופן פתיחת המכרזים הבין-משרדיים בדירוג המשפטנים בשירות המדינה להשתתפות עובדים בדירוג הפרקליטים** ולגבי השלכות הפתיחה על דירוג המשפטנים בשירות המדינה, ומכאן גם ההסכמות שהושגו נוגעות לדירוג המשפטנים בשירות המדינה **ולא לדירוגים אחרים** בשירות המדינה **או למקומות עבודה אחרים מחוץ לשירות המדינה**, שם כלל לא הייתה הקפאה או פתיחה של מכרזים.

3. המו"מ בין איגוד המשפטנים לבין המדינה היה ממושך ומורכב, ידע עליות ומורדות והגיע מספר פעמים לסף פיצוץ. לפני כחודשיים כזכור, לאחר שהמו"מ הופסק חד-צדדית בידי המדינה, נאלץ איגוד המשפטנים להודיע על הפעלת סכסוך העבודה ולהודיע על שביתה כוללת של עובדי דירוג המשפטנים בשירות המדינה. ההתגייסות וההיענות הרחבה והכוללת שלכם להשתתף בשביתה המתוכננת, נתנו את התמיכה והרוח הגבית ויצרו את הלחץ שהיה דרוש כדי להוביל לפריצת דרך ולהחזרת המדינה לשולחן המו"מ.

4. כאן המקום להודות ליו"ר ההסתדרות מר ארנון בר-דוד ולשר המשפטים מר גדעון סער על התערבותם האישית במו"מ שבעקבותיה התאפשרה החזרה למו"מ ולהידברות אמיתית עד להגעה להסכמות.

5. המו"מ כולו התקיים בתקופה בעייתית מאד, אחרי שנתיים של מגפת קורונה ואחרי שלוש שנים בלי תקציב מדינה, כאשר המדינה ביקשה, לכל אורך הדרך, לפתוח את המכרזים חד-צדדית ובלי מתנים כלכליים וכספיים כלשהם בשל השלכות של פתיחת המכרזים. למרות כל האמור, הצליח איגוד המשפטנים בעבודה סיזיפית, קשה, נחושה ומורכבת, להביא את כלל הגורמים הרלוונטיים במדינה - הנהלת השירות המשפטי

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

איגוד המשפטנים

הממשלתי, הנהלת משרד המשפטים, נציבות שירות המדינה ומשרד האוצר - להסכמות תקדימיות עם איגוד המשפטנים בעלות תקציבית של מעל 20 מיליון ש"ח לשנה, בשל פתיחת המכרזים בדירוג המשפטנים בשירות המדינה והשלכותיה.

ב. מבוא: על ההסכמות שהשיג האיגוד

6. ההסכמות שהשיג איגוד המשפטנים מחולקות לכמה ראשים ותחומים ובהתאמה אלה מעוגנים בשורה של מכתבי צד ומסמכים שונים. ההסכמות כוללות, כפי שיפורט להלן, שינויים בסוגי המכרזים בדרגות השונות (פנימי/בין-משרדי/קידום בוועדה מקצועית בלי מכרז), ביטול מכרז א-1א-3, שינוי מתח דרגות של המשרה התחילית ל-ב-א3, יצירת משרות חדשות בדירוג המשפטנים: מוקד ידע א-2א-4 (קידום בוועדה מקצועית ולא במכרז), ממונה בכיר א-3א-5 בשכר 987 ולא בחוזה בכירים, מומחה תוכן (מוקד ידע) א-3א-5 (קידום בוועדה מקצועית ולא במכרז), שינויים בהליכי המיון במכרזים, הגדלת מספר המועמדים העולים לוועדת הבחנים, יצירת מנגנון מוביליות והתנסות הדדית בין הדירוגים ועוד, וכן תיקצוב של שדרוגי תקינה ודרגות אישיות במערך השירות המשפטי במדינה, לתיקון עיוותים מבניים ובעיות תקינה של שנים ארוכות.

7. מצורפים המסמכים הבאים לעיונכם:

- [המלצות ועדת חליבה למתווה הפתיחה הראשוני של המכרזים - מיום 21.4.29.](#)
- [מכתב נציב שירות המדינה שאימץ את המלצות ועדת חליבה והכריע במחלוקת שנתרו - מיום 21.7.4.](#)
- [מסמך "הערות/הוספות למתווה לפתיחה הדדית של מכרזי פרקליטים ומשפטנים בעקבות דיאלוג עם נציגי ארגון הפרקליטים ואיגוד המשפטנים" של נציבות שירות המדינה - מיום 21.12.28.](#)
- [נספח ב' למסמך הקודם ובו השינויים שהשיג איגוד המשפטנים בתקינה ובמבנה התקינה במערך השירות המשפטי במדינה - מיום 21.12.28.](#)
- [עלון של עיקרי המתווה שהפיצה נציבות שירות המדינה - מיום 22.1.10.](#)

ג. לוחות הזמנים והמשך הליכי יישום המתווה

8. בהמשך למסמכים האמורים, תימשך בחודשים הקרובים עבודת המטה לשם יישום המתווה וכן עבודה של צוותים שונים לדיון בנושאים שנקבע לגביהם המשך דיון ולבחינת שינויים או התאמות ככל שיידרשו, אלה השלבים הצפויים:

- [תקופת המעבר של מתווה ההסכמות תהיה עד חודש מאי 2023.](#)
- [במהלך חודש ינואר 2022 - צפויה נציבות שירות המדינה להפיץ חוזר יישומי עם הנחיות לגבי אופן פרסום המכרזים, ולאחר מכן יפתחו המכרזים של המשפטנים והפרקליטים בהתאם.](#)
- [עד חודש מאי 2022 - תבוצע ותסתיים עבודת מטה של נציבות שירות המדינה מול כל משרד ממשלתי לגבי מבנה התקינה ושינויי התקינה הנדרשים וההקצאות שיוקצו לכל משרד, מתוך מכלול השדרוגים שהשיג האיגוד במסגרת הסכמות אלה ויפורסם מסמך תקינה מעודכן.](#)
- [ממאי 2022 ואילך - יחל יישום שדרוגי התקינה במשרדים השונים ויסתיים עד תום שנת 2022 רטרואקטיבית ליום 22.5.1.](#)

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

איגוד המשפטנים

- בהתאמה הקצאת הדרגות האישיות והענקתם לעובדים תחל במהלך שנת 2022, תיעשה בהקדם האפשרי לפי התקדמות יישום המתווה ותסתיים לכל המאוחר עד תום תקופת המעבר.
- במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 יגבש צוות שיוקם לעניין זה, מנגנון חדש למעבריות ומוביליות לאורך מסלול הקריירה, לטובת התנסות הדדית בין הדירוגים וצבירת ניסיון מגוון. ראו התייחסות בעלון המצורף של נציבות שירות המדינה.
- עד חודש יוני 2022 - יוקם צוות שיבחן את סיווג סוגי משרות המשפטנים ויגבש עמדה בעניין בהיוועצות עם הגורמים הרלוונטיים.
- מעקב - איגוד המשפטנים יעקוב אחר יישום המתווה, נציבות שירות המדינה והנהלת משרד המשפטים יעדכנו את איגוד המשפטנים בשקיפות על יישום המתווה וידונו עם האיגוד על ההחלטות והנושאים שיעלו להכרעה לאורך תהליך היישום, בתום לב, בלב פתוח ובנפש חפצה.

ד. התאמות ושיפורים משמעותיים בהליכי המכרזים והליכי המיון במכרזים בדירוג המשפטנים

9. כפי שפורט לעיל, לאחר כשנתיים שבהן הוקפאו כל מכרזי המשפטנים בידי המדינה, המכרזים עתידים להיפתח במהלך החודש הקרוב - עם שורה של שינויים, התאמות ושיפורים משמעותיים בהליכי המכרזים ובהליכי המיון בדירוג המשפטנים. נציבות שירות המדינה צפויה להוציא בקרוב הנחיות יישום בעניין:

- **הליכי מיון חדשניים** ומותאמים יותר לתפקידים משפטיים, שיאפשרו להחליף את מרכזי ההערכה המוכרים, אם כל משרד יבחר באחת החלופות החדשות למכרזים שהוא מפרסם, במקום מרכזי ההערכה:

- **ריאיון מקצועי ואישיותי**, הנתמך בשאלוני אישיות ושאלוני ניהול מקוונים - הריאיון יתבצע במשותף ע"י נציג המשרד הממשלתי ופסיכולוג המכון - בריאיון מסוג זה ניתן יהיה לעמוד על רמת ידיעותיו המקצועיות של המועמד, כמו גם על כישורי אישיות ותכונות שונות.
- **מבחן מקצועי בכתב**, עם או בלי פרזנטציה מקצועית - המשרד הממשלתי יכין מבחן מקצועי מותאם לדרישות התפקיד (שיאושר ע"י הנציבות). בנוסף, ניתן לבקש מהמועמדים להכין פרזנטציה מקצועית בנושא הבחינה ולהציגה בפני נציגי המשרד.
- **סינון טרומי** - במכרזים מרובי מועמדים ניתן לשקול גם ביצוע סינון מקדמי של מועמדים, בהתאם לדרישות הרצויות לתפקיד ועל בסיס קריטריונים שייקבעו מראש ויאושרו ע"י נש"מ.

שימו לב: האחריות מוטלת על כל יועץ משפטי ומנהל יחידה משפטית, לקראת יציאה למכרז בשירות המדינה, לפעול ולבחור אקטיבית דווקא באחד מהליכי המיון החדשים החלופיים ולא להסתפק במרכזי ההערכה הישנים והמוכרים כברירת מחדל.

- **הכפלת מספר המועמדים שמגיעים לשלב הסופי של הוועדה הבוחנת:** במקום 8 מועמדים עם הציונים הגבוהים ביותר בהליכי המיון שעולים לוועדה כיום, יעלו עכשיו 16 מועמדים, ובכך יגדלו משמעותית סיכויי מועמד להגיע לוועדה הבוחנת ולהציג את ניסיונו וכישוריו הרלוונטיים לתפקיד.

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

איגוד המשפטנים

- הרכב ועדת הבוחנים: לא יחול שינוי במצב הנוהג לגבי הרכב ועדת הבוחנים במכרזים בדירוג המשפטנים.

ה. שינויים במתחי הדרגות ובמבנה התקינה בדירוג המשפטנים בשירות המדינה שהשיג איגוד המשפטנים

מצב חדש		מצב קודם
יועמ"ש למשרד 4א-6א - שכר בכירים נוכחי 0.95% שכר מנכ"ל - מכרז בין-משרדי		יועמ"ש למשרד 4א-6א - שכר בכירים 0.95% שכר מנכ"ל - מכרז בין-משרדי
משנה ליועמ"ש משרד 4א-6א שכר בכירים ב'1 ישן (31K) - מכרז בין-משרדי		משנה ליועמ"ש משרד 4א-6א - שכר בכירים ג1 (26K-29K) - מכרז בין-משרדי
3א-5א סגן בכיר ליועמ"ש - חוזה בכירים ג2 או ג1 - מכרז בין-משרדי		3א-5א סגן בכיר ליועמ"ש - חוזה בכירים ג2 או ג1 - מכרז בין-משרדי
מומחה תוכן (מוקד ידע) 3א-5א - שכר לפי הסכם 987 - לא חוזה בכירים (לא גלובלי) ¹ - משרה מקצועית ² - קידום בוועדה מקצועית ללא מכרז	ממונה בכיר 3א-5א - שכר לפי הסכם 987 - לא חוזה בכירים (לא גלובלי) ¹ - משרה ניהולית שנייה - מכרז בין-משרדי (מכרז בין-משרדי ראשון בדירוג המשפטנים)	-----
מוקד ידע 2א-4א - משרה מקצועית ² - קידום בוועדה מקצועית ללא מכרז	ממונה ("ראש צוות") 2א-4א - משרה ניהולית ראשונה ³ - מכרז פנימי	ממונה 2א-4א מכרז בין-משרדי
עוזר ראשי – מנהל מחלקה בכיר ב-3א (דרגה 3א תקנית ⁴ לכל מי שהיה במתחי הדרגות ב-2א או 1א-3א) מכרז פנימי ואז פומבי		מנהל מחלקה בכיר 1א-3א (דרגה 3א תקנית) מכרז בין-משרדי
		עוזר ראשי ב-2א+3א (דרגה 3א אישית-הסכמית) מכרז פנימי ואז פומבי

¹ העובד זכאי לקבל תשלום על ביצוע שעות נוספות וכוננויות (וזאת בערך שעה גבוה יותר) בניגוד לחוזה הבכירים הגלובלי.
² פתיחת אפשרות לקידום עובדים על רקע מקצועי ולא רק על רקע ניהולי.
³ מוכר רשמית כמשרה ניהולית ראשונה - חשוב לצבירת ניסיון ניהולי לצורך מכרזים לתפקידים בכירים יותר עם דרישת ניסיון ניהולי.
⁴ דרגה 3א הופכת להיות דרגה תקנית במקום אישית-הסכמית, והופכת לדרגת השיא של מתח הדרגות התחילי החדש ב-3א; יש לכך שורה של השלכות:
 - העלייה לדרגה 3א אוטומטית לכולם, ואיננה תלויה יותר בהמלצת ממונה.
 - מתקצר משך השהייה בדרגה בין דרגה 1א לדרגה 2א משלוש שנים לשנה עד שנתיים (תלוי בקיצורי פז"ם).
 - כשדרגה 3א היא תקנית ולא אישית-הסכמית מותר באופן עקרוני לתת על גביה דרגה אישית 4א בניגוד למצב כיום (כמובן אם הוחלט לתת לעובד דרגה אישית ובכפוף לעמידתו בשאר התנאים לכך).
 - עובד חדש עם ותק מקצועי משפטי משמעותי של מספר שנים המתקבל במכרז למשרה תחילית בדירוג המשפטנים יכול להיכנס ישר לדרגה 2א (ואפילו לדרגה 3א לבעלי תואר שני).

1. שדרוגי תקינה ודרגות אישיות בדירוג המשפטנים בשירות המדינה ומפתחות תקינה חדשים

10. איגוד המשפטנים השיג כאמור מאות שדרוגי תקינה ודרגות אישיות למערך השירות המשפטי במדינה, לתיקון עיוותים מבניים ובעיות תקינה של שנים ארוכות, כמפורט להלן:

- מעל 180 שדרוגי משרות למתח דרגות א-2-4.
- מתוכם תיקנון של עשרות משרות מוקדי ידע א-2-4 המאוישות בוועדה מקצועית ולא במכרז.
- מעל 160 שדרוגי משרות למתחי דרגות א-3-5 (המשרות החדשות וסגנים בכירים).
- כ-200 דרגות אישיות א-1-5, שיחולקו על ידי נציבות שירות המדינה ומשרד המשפטים לפי אמות מידה שיתייחסו, בין השאר, לגודל ואופי היחידה ומורכבותה וכן לשיקולי הוגנות. יודגש כי הדרגות האישיות האמורות לא יבואו על חשבון מכסת העלויות השנתית של שדרוגים ודרגות אישיות שיש לכל משרד, הן לא יפגעו בזכות לדרגה אישית רגילה או לדרגה אישית זמנית בשל הטלת תפקיד, וניתן יהיה לקבל על גביהם תוספת שהייה בדרגה (למי שבהסכם קיבוצי).
- שדרוגים ותיקנון נוסף של מספר תקני משנים ליועמ"ש משרד, ברמת השכר החדשה הגבוהה.
- כל שדרוגי המשרות האמורים יתבצעו בדרך של מכרז פנים-יחידתי.

11. שדרוגי התקינה יוקצו ויחולקו מחודש מאי 2022 ואילך, בהתאם לתוצאות עבודת המטה של נציבות שירות המדינה מול כל משרד כאמור ולפי מסמך התקינה המעודכן שיפורסם במאי 2022, ויתבססו גם על מפתחות התקינה החדשים למשרות הביניים והמשרות הבכירות בלשכות המשפטיות כדלקמן:

- המשרה התחילית בדירוג המשפטנים בכל שירות המדינה תעודכן למתח דרגות ב-א-3 במקום ב-א-2 כיום ויבוטל המכרז הבין-משרדי למשרה במתח דרגות א-1-3.
- יתוקננו משרות ממונה (ראש צוות) נוספות במתח דרגות א-2-4 בלשכות המשפטיות על פי מפתח תקינה, ביחס של 2-5:1 למשרות הכפופות לו, תוך התחשבות באפיון הלשכות.
- משרות מוקד ידע (א-2-4) החדשות שנוצרו במערך השירות המשפטי ומאוישות במסלול קידום של ועדה מקצועית במקום מכרז, יתוקננו על פי מפתח תקינה של כ-20% מכלל משרות א-2-4 בשירות המדינה, תוך התייחסות לאפיון עבודת הלשכה ומורכבותה.
- משרות ממונה בכיר (א-3-5) החדשות שנוצרו במערך השירות המשפטי, יתוקננו בלשכות המשפטיות על פי מפתח תקינה ביחס של 1-4:1 מממונים בכירים לכלל הממונים (א-2-4), תוך התייחסות לאפיון הלשכה ומורכבות הנושאים אליהם ניתן מענה.
- במסגרת יישום המתווה הנציבות תסיים את עבודת המטה והבחינה הנדרשת ליצירת המשרה החדשה של "מומחה תוכן (מוקד ידע)" (א-3-5) בכלל מערך השירות המשפטי, במסלול קידום של ועדה מקצועית ולא מכרז, ותבחן את הצורך בתיקנון משרות כאלה ביחידות השונות, תוך התייחסות לצרכי היחידה או הלשכה הרלוונטית, גודלה, מאפייניה, ומורכבות הנושאים אליהם היא נדרשת.

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

איגוד המשפטנים

- יתוקננו משרות נוספות של סגן בכיר ליועץ המשפטי (א-3א-5א סגל בכיר) בלשכות המשפטיות ביחס של 1:4-7 (יחס של סגן לסך כל הממונים, ממונים בכירים א-3א-5א וממונים לא בכירים במתח דרגות א-2-4א), תוך התייחסות לאמות מידה כגון: גודל הלשכה המשפטית, אופיה ומורכבותה.
 - יתוקננו משרות נוספות של משנה ליועץ"ש (א-4א-6א) בלשכות משפטיות גדולות ומורכבות מהותית (בהתאם לאמות מידה כגון: גודלן, אופיין (לדוגמא - משרד מטה, רגולטור) ומורכבותן), בהתאם לכללים בסגל הבכיר.
12. יצוין כי מפתחות התקינה האמורים לעיל נבנו לאחר בחינה מקצועית רוחבית שנעשתה על ידי נציבות שירות המדינה לגבי תפקוד הלשכות המשפטיות במשרדי הממשלה והן מותאמות למבנים של לשכות משפטיות. לגבי יחידות משפטיות אחרות בשירות המדינה שאינן לשכות משפטיות, כל יחידה כזאת היא בעלת מאפיינים ייחודיים משלה ומבנה ספציפי. כך שבחינה של הצורך בשינויי תקינה בכל יחידה כזאת צריכה להיעשות באופן פרטני, לפי צרכי היחידה ונתונה ולפי מצב התקינה הקיים בה, ומפתח התקינה הרוחבי של הלשכות המשפטיות לא רלוונטי ליחידות כאלה.
13. לפיכך, מנהל של כל יחידה משפטית כאמור צריך לפנות להנהלת משרדו ולנציבות שירות המדינה להציג את הצורך בשינויי תקינה והתאמות בתקינה באותה יחידה, על בסיס מבנה התקינה החדש בדירוג המשפטנים במדינה (ראו טבלת ההשוואה המצורפת), ככל שאכן יש צורך בשינויים כאלה ביחידה. זאת במיוחד במשרד המשפטים הכולל יחידות משפטיות רבות, שונות ומגוונות, עם מבני תקינה ייחודיים ויחסי תקינה שונים. מנהלי היחידות במשרד צריכים לבחון את המבנה הארגוני של יחידותיהם לאור המתווה החדש (ראו טבלת ההשוואה המצורפת), ולהציג את הצורך בהתאמות ושינויים כאמור בפני הנהלת משרד המשפטים. הנהלת משרד המשפטים הבהירה במהלך המו"מ כי היא לוקחת אחריות לכלל היחידות במשרד, וכי דלתה פתוחה לבחון ולשמוע את צרכי התקינה של כל יחידה שיובאו בפניה.
14. נציבות שירות המדינה והנהלת משרד המשפטים התחייבו לבחון במהלך תקופת המעבר, את המבנה וצרכי התקינה ביחידות המשפטיות האחרות במשרד המשפטים ובשאר משרדי הממשלה, ואת הצורך בשיפורי תקינה ככל שיימצאו עיוותים או בעיות בתקינה.
15. לסיכום יודגש כי שדרוגי המשרות והתיקונים במתחי הדרגות ובמבנה התקינה אינם רק קידום נקודתי של העובדים הספציפיים שישודרגו במסגרת המתווה הנוכחי, מדובר בשינוי ותיקון רוחבי של פירמידת התקינה הכוללת במערך השירות המשפטי במדינה, שיפתח מכאן ואילך, שנים קדימה, את אופק הקידום של כלל עובדי מערך השירות המשפטי במדינה לאורך כל סולם הדרגות:
- כך למשל, מרגע שהשיג איגוד המשפטנים את יצירת המשרות החדשות: א-2א-4א מוקד ידע, א-3א-5א ממונה בכיר, א-3א-5א מומחה תוכן (מוקד ידע), משרת משנה משודרגת ועוד, זה לא מסתכם רק במאות שדרוגי התקינה הנוכחיים שהשיג האיגוד למשרות חדשות אלה. מעכשיו ואילך המשרות החדשות האלה יהיו חלק ממבנה התקינה של דירוג המשפטנים ובכל פעם שיהיו רפורמות, הוספת תחומי פעילות או צורך בהוספת תקינה וכו', התקציבים החדשים שיושגו יוכלו להיות מופנים לתקנים חדשים או שדרוגי תקנים במשרות החדשות האמורות.

